

ABONAMENTE.

697 Onor Palatul Cultural Arad

incep la 1 și 15 ale lunii.

Proprietar: „ECOUL” S. A.

Inscris sub Nr. 150 Trib. Arad

Administrator-delegat:

MIHAIL CRISTESCU

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFANESCU

REDACTOR-ȘEF:

ALEXANDRU N. PAVLOVICI

REDACȚII ȘI ADMINISTRATII

TIMIȘOARA

L. Piața Lenau 3, Tel. tipografiei 14-14

A R A D

Str. Vasile Goldiș 5 — Telefon 16—78

Pentru cultura și sănătatea satelor

Tot mai stăruitor se întorc privirile cerurilor oficiale și personalităților de înaltă spre lumea satelor noastre.

Poate niciodată nu s'a pus în circulație lozincă propășirii țăranilor cu un parat de demonstrațiune și consistență, ba chiar cu o competență de netăgăduit ca acum.

E drept că părerile sunt împărțite și nu s'a destilat un plan asupra căruia să se cadă de acord.

Se pun în evidență mai mult laturile dureroase: mortalitatea copiilor, întințirea epidemii, insuficiența alimentară, nevalorificarea produselor plugărești. Dacă este vorba de stabilirea unui acord, apoi asupra acestor grave lacune nu există unul. A ne opri la el ar fi o pură negație.

Ar fi de dorit însă, ca și asupra unui program minimal de înfăptuire să existe o înțelegere. Ce e de făcut? Nu lipsesc bunele inițiative.

Ici-colo suntem martori unor donații care vădese sacrificii foarte mari. S'agătit sufletele generoase cari au simțit datoria să întoarcă o bună parte din averea lor spre scopurile nobile ale emancipării culturale și economice, precum spre o solidă organizare sanitară la țară. Unii binefăcătorii și-au înscris cu litere de aur numele lor în analele luptelor pentru înălțarea și întărirea neamului în profundele sale straturi.

Și totuși astfel de generozități sunt rare, adevărate excepțiuni, rămase dispersate și luminează prea puține colțuri din lumea adâncă și îndepărtată a țăranilor.

Se cer eforturi generale măsurate pentru toți, întinse peste toată țara. Nu mai încap îndoielile, că numai statul e în stare să transforme structura socială a conglomeratelor satești. Dacă sus îndemnul și improvizarea bunului plan. Despre ce este adică vorba? Care este instituțiunea tip care trebuie popularizată și așezată în fiecare comună ca un laborator, ca un ferment în stare să provoace reforma dorită?

În lămurirea acestor importante probleme ne ajutam astăzi de două pilde frumoase din Transilvania, marea provincie care s'a întemeiat în toată istoria de acțiuni de masă, pe legătura inimă și puternică dintre intelectuali și țăranii.

O surpriză deosebit de plăcută ni se rezervă în localitatea de pe Mureș: Reghinul. E deja în roșu un mare palat cultural (fără exagerare), cu două etaje. El cuprinde o seamă întreagă de compartimente cari păstrează totuși o unitate perfectă: sală mare de teatru în stil românesc, cu colonade splendide, galerie și scenă; două cozițe (una a intelectualilor iar alta a meseriașilor); baie populară; bucătărie model; apartament pentru dispensar medical și sală de ocrotire.

Palatul cultural din Reghin se ridică din jertfa întreagă și devotată a unui singur om: d. dr. Eugen Nicoară. D. sa nu este la întâia instituțiune; un spital a fost dăruit episcopiei ortodoxe române din Cluj, cu scopul ca din veniturile lui să primească bursa de studii 25 tineri din partea locului (de pe Valea Mureșului). Tot grație străduințelor sale s'a zidit o casă parohială model pentru protopopul ortodox. Acum vine rândul

(Continuare în pag. III-a)

O nouă repartitie bugetară în Ardeal

Dela 25 la sută, investițiile pentru lucrări publice au sporit la 45 la sută

E de prisos să stăruim prea mult, câte nemulțumiri provocau în trecut felul cum se întocmeau bugetele locale în provincia ardeleană. Subvenții considerabile pentru scopuri enigmatice și organizații fictive, răpeau orașelor și județelor peste 100 milioane lei anual, de pe urma cărora rămânea cel mult un verbalism festiv.

Dintre toate statele dunărene, în Transilvania reparația finanțelor locale, era mai defectuoasă. În Cehoslovacia revenea la capitolul investițiilor, în medie, 52 la sută, iar în Iugoslavia 47. La noi până în anul trecut, cota destinată lucrărilor de utilitate publică se ridica la maximum 25 la sută. Restul de 75, însemna buget de consumație, înglobând cheltuieli de întreținere și diverse ajutoare, care apăsau viața gospodărească cu proporția unei maladii exasperate.

Astăzi acest trecut a dispărut și încă într-un ritm accelerat. Cât reprezintă reținerile în materiile bugetare, vom lăsa să vorbească cifrele. În cinci luni, investițiile s'au majorat dela 25, la 45 la sută, atingând cu noile economii prevăzute

până la sfârșitul anului 50 procente, adică jumătate din cifra bugetelor. Deci, în prezent, lucrările de interes obștesc au un spor de 20 la sută, ceea ce îngăduie o campanie de lucrări considerabile, dela artere de comunicație, până la aprovizionarea satelor cu lumină electrică și dela încurajarea zootehniciei, până la soluționarea fericită a problemii sănătății poporului.

S'a realizat, în primul rând, o economie de 100 milioane prin suprimarea tuturor subvențiilor dubioase. În al doilea rând, bugetele au eliminat din cuprinsul lor, diurne și cheltuieli de personal inutile, cifra la 82 de milioane.

Dar, nu numai aceste economii trebuie apreciate, ci în sine felul cum s'au delimitat precis și constituit cheltuielile. Gospodăria din Ardeal știe astăzi că jumătate din încasări sunt destinate investițiilor. Deasemeni, mai știe, că nu se mai tolerează deplasări de fonduri, lucrările trebuind să fie executate în chip efectiv și sentimentul integral al răspunderii.

Nu mai puțin, trebuie reținută rapidi-

tatea în alcătuirea bugetelor. Tehnica finanțelor locale, deși foarte simplă, se complica an de an, provocând un provizorat până la haos. Județele, mai ales, se administrau după bugete fictive, creditele extraordinare înlocuind exercițiile normale, iar evaluările fiind într-o permanentă polemică cu puterea de plată a contribuabililor. Ca pildă, e destul să cităm un amănunt dela începutul anului trecut: la 30 Mai 1937, numai șase județe ardeleni, aveau întocmite definitiv bugetele.

Acuma, a încetat și confuzia în tehnica finanțelor locale. Atât bugetele orașelor, cât și cele județene, au fost întocmite pretutindeni în 20 de zile, fără clasicele comisii de studii, fără nenumăratele contraverses între serviciile administrative și fără nesfârșitele ședințe bugetare, ce se consumau peste cinci la sută din prevederi.

Se poate spune că, dela unire încoace este primul an când Ardealul are bugete reale și cu rosturi precise, de a asigura prosperitatea gospodărească.

Când începe campania construirii drumurilor din Banat?

Necesitatea îmbunătățirii șoselelor cari realizează contactul dintre satele îndepărtate și capitalele de județe

Suntem în plin sezon când se impune să dăm cea mai însemnată atenție construirii căilor de comunicație, și în special a celor cari realizează contactul dintre satele îndepărtate și capitalele de județe.

Pentru noi, sub raportul acesta, se pune problema drumurilor din Banat, dacă nu total neglijate de regimul politicianismului în fine apus, în orice caz ne deservite așa cum ar fi trebuit și cum o reclamau imperios necesitățile locale.

PREOCUPĂRI IMAGINARE

Ani de-a rândul, problema drumurilor din Banat a constituit aparenta preocupare a tuturor prefectilor perindăți în fruntea județelor din această parte a țării noastre.

În realitate însă — și adevărul susținerii noastre, mai bine ca oricând iese astăzi la iveală — felul în care s'au prezentat și se mai prezintă încă șoselele din Banat prezintă ireproșabil aspectul unor probleme complet neglijate.

Nu putem nega că, necesara construire a drumurilor noi dintr-o regiune — oricare ar fi ea — ca și repararea celor existente, constituie operațiuni foarte costisitoare, reclamând anual sume considerabile.

Dar să nu uităm că parte din șosele cad în sarcina județului, altele în cea a comunei și cele naționale în cea a statului, astfel că problema se simplifică.

ADEVĂRURI DE NETĂGĂDUIT

În ce privește șoselele de stat, ele sunt cuprinse în programul general, alcătuit de Ministerul lucrărilor publice, la care — s-o recunoaștem cinstit — se activează neașteptat de intens, în ultima vreme.

Astfel, artera principală Băile Her-

Situația în Timiș-Torontal

Șosele județene nu se prezintă sub același raport, ba dimpotrivă!

E remarcabilă în susținerea acestei afirmațiuni, situația șoselelor județului Timiș-Torontal.

Deși construite — unele dintre ele, evident — numai de câțiva ani, astăzi se află într-o stare dintre cele mai deplorabile.

Nu vom tăgădui bunele intenții și chiar realizarea într-o măsură a programului propus de ultima guvernare național-liberală care a dat circulației câteva artere importante, dar cu toate acestea vom susține că au mai rămas multe de făcut, dacă nu prea multe chiar.

PROCEDEURI CURIOASE

Momentan, când roadele activității desfășurate de prefectul vremurilor noi, d. colonel George Praporgescu, încep să se remarce tot mai evident, găsim nimerit să relevăm întârzieră curioasă cu care se lucrează la serviciile tehnice, în ce privește alcă-

culane—Turnu Severin se află sub stare de construcție.

Prelungirea ei, prin Caransebeș — Lugoj și Timișoara se va continua la anul.

Șoseana națională Timișoara—Arad, va fi dată în antrepriză chiar în cursul lunii viitoare, conform proiectului pus la punct și în cele mai micșamă-nunte.

tuirea proiectelor necesare, a caietelor de sarcini și în sfârșit a stabilirii licitațiilor pentru reparări de drumuri, construcții noi și aprovizionările cu pietrișul trebuincios.

În anii precedenți, prefectura județului Timiș-Torontal, era aprovizionată cu pietriș dela cariera din Susarovaț, proprietatea municipiului Timișoara, care punea la dispoziție tot materialul necesar, pe un preț convenabil.

În anul curent s'a renunțat la serviciile acestora, probabil, spre a se lucra în antrepriză, răspunderea căzând în sarcina antreprenorului.

Indiferent de modul în care prefecturile înțeleg să-și execute programul — în antrepriză sau în regie proprie — ceea ce ne preocupă însă, alături de populație, este ca formele de procedură să nu împiedece campaniile de construirea drumurilor din Banat și să se procedeze cât mai neîntârziat la începerea ei.

Cinematografe

SCALA: A doua lună de miere, cu Loretta Young și Tyrone Power.

CAPTOL: Minciuna Ninei Petrowna.

APOLLO: Țigani, completare: Ali Baba și cei 40 de hoști, cu Popeye

RIVOLI: Sub roba roșie, cu Ana Bella și Conrad Veidt.

CORSO, Cinematograf de premiere ARAD
TELEFON 20-65

Jenny Jugo și Gustav Gründgens
in

PYGMALION

Montare grandioasă! Inscenări fantastice!

Completare:

Stan și Bran ca poliști
Jurnal. Plafon deschis. Repr. dela orele 5

In programul viitor:

Primul film realizat in JAPONIA

Mitsuko
(Fiica Samuraiului)

cu:

Sessue HAYAKAWA
Setsuko HARA și
Isamu KOSUGI

URANIA, Arad

Cinematograf de premiere
Telefon: 12-32

Splendida evocare a teribilului
hatman

„Taras Bulba“

cea mai sugestivă creație a lui

Harry Baur

5-7-15-9-30 Parter Lei 18-

Măine Premieră!

Viața Parisiană

cea mai spirituală, amuzantă
comedie muzicală.

Conchita Montenegro.

Cinema Central Arad

Reprezentatii: 5, 7, 15 și 9.30 seara
in grădina

Zvăpăiata

O comedie pînă de exuberanță a
studiourilor Warner, cu tinerele vedete

Ann SHERIDAN

și

Craig Reynolds

Cele mai noi jurnale ONI și FOX

Un autobuz special pleacă la fiecare 5 minute
din fața Caliziei „Palace”. Acest autobuz
are legătură cu toate celelalte autobuze.

RADIO INFORMAȚIUNI

Vineri, 1 Iulie 1938

RADIO-BUCUREȘTI
RADIO-ROMÂNIA

6.30 Deschiderea emisiunii: Gimnastică ritmică. Radio-jurnal. Concert de dimineață. Sfatul gospodăresc. 13.15 Ora. Culturale. Sport. Cota Dunării. 13.25 Concert de prânz. 14.15 Ora. Mersul vremii. Radio-jurnal. 13.30 Continuarea concertului de prânz. 15.20 Publicații. Ecoul zilei. 19 Ora. Mersul vremii. 19.02 Actualități științifice. 19.15 Concert de după amiază. 19.45 Alex. Bădăuță. 20 Continuarea concertului. 20.05 D-ra Irina Dogeanu. 21.05 Amintiri despre Cerna de Prof. Dem. Munteanu-Râmnic. 21.20 Seară de Operă: „Bărbierul din Sevilla”. Operă bufă în 3 acte de Rossini. Orch. operei Scala, dirij. de Lorenzo Malajoli. In pauza I-a (22-22.10): Radio-jurnal. In pauza II-a (23-23.10): Sport. 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză și germană.

Prețul cerealelor

Joi, 30 Iunie 1938

Grâu: de 75 kgr. 580 lei; de 76 kgr. 585 lei; de 77 kgr. 590 lei.

Porumb: 320 lei.

Orz: 380 lei.

Ovăș: 470 lei.

Făină: „0” 1080 lei; „4” 1000 lei; „5” 980 lei; „6” 900 lei.

Tărâțe: 385 lei.

Semințe de dovleac: 690 lei.

Semințe de floarea soarelui: 540 lei.

Farmacii de serviciu

Vineri, 1 Iulie 1938

CETATE: Gätz, Piața Brătianu, tel. 645.

FABRICĂ: Șarpe, Piața Traian tel. 542.

IOSEFIN: Ungvary, Str. Preyer, telefon 1.

ELISABETIN: Keller, B-dul Carol, tel. 210.

Farmaciile: E. Panajath, din Fratelelia și Kövary-Chiareanu, din Mehala, au serviciu permanent.

ARAD

Hajos, B-dul Regina Maria.

Kain, Calea Banatului.

Niedermayer, Piața Sf. Sava.

Uzinele române textile „TEBA” din Timișoara, strada Samuel Micu cauză 6 (șase) băieți de origine etnică română ca să învețe la selfactor (filatură).

Noul preț maximal al petrolului lampant

Se aduce la cunoștința publicului că Ministerul Economiei prin deciziunea No. 31.625 din 11 Iunie 1938, publicată în Monitorul Oficial No. 132 din 13 Iunie 1938, a fixat noi prețuri de vânzare la petrolul lampant valabile cu efect retroactiv dela 18 Martie 1938, pentru municipiul Arad, aceste prețuri sunt următoarele:

Preț loco fabrică: 2.50 lei per kgr. Transport C.F.R. dela Ploiești lei 1.44 per kgr. Adaus 20% pentru cheltuieli de desfacere (beneficiul revânzătorului și transportul la magazinul de detalii) Lei: 0.79 per kgr. Deci prețul de vânzare în detaliu p. Lei: 4.73, pe litru 4.00 lei.

Duminecă, 3. Iulie a. c. la orale 8 seara, se va celebra în biserica mare din Săliște, cununia religioasă a d-zei Silvia Herța, fiica d-zei și d-lui Ioan Herța cu d. dr. Alex. Herlea, fiul d-zei și d-lui Alex. Herlea. Urăm tinereii perechii toate fericirile!

Se primește un ucenic laborant, care a terminat 4 clase medii, în vârstă de 15-16 ani. Cei de origine română cari vorbesc nemțeste, sunt avantajați. Adresa la redacție.

Serviciul Publicității de Stat de pe lângă Direcția Generală a Presei și Propagandei Naționale instițează că toate cererile ce i se adresează din partea ziarelor, revistelor, societăților de tot felul și persoane particulare trebuie să fie timbrate conform legii timbrului (timbrul de petiții).

Fac excepție răspunsurile la circularile adresate și la anchetele întreprinse de acest serviciu.

Deasemenea, toate autoritățile de stat sau comunale cari trimit publicații spre inserare, sunt rugate a le trimite în atâtea exemplare în câte ziare urmează să apară, adăugând un exemplar mai mult, pentru evidența acestui serviciu.

La Ministerul Afacerilor Străine din Roma și la cel al Educației Naționale sosesc numeroase cereri din partea românilor prin care roagă să li se acorde gratuitatea sau reducerea pre-

tului stabilit de Regulament pentru intrare în Muzeu, Galerii și săpăturile Statului.

Pentru cererile prezentate în Italia să poată fi luate în considerație, se face cunoscut cercurilor studentesti și culturale că orice cerere pentru obținerea intrării gratis, trebuie să fie adresată acestui Consulat care o va transmite autorității competente în Italia.

Privitor la turiști, regulamentul prevede următoarele:

1) Bilete colective de abonament pentru toate Institutele de antichitate și de Artă din Italia, valabile pentru 5-10-15 zile, al căror pret diferă, fie după proporția duratei de mai sus fie în raport cu numărul persoanelor (Tabela C).

2) Bilete de abonament individuale valabile pentru toate Institutele de antichitate și de artă din Italia și pe timpul de 5-10-15 zile (Tabela B).

Aceste bilete colective și individuale se pot obține dela Institutele de Antichitate și Artă din Italia.

3) Bilete colective de abonament limitat la Institutele guvernative de antichitate și de artă din un singur oraș în favoarea grupurilor de turiști organizate de agențiile de călătorie autorizate. Astfel de bilete costă jumătate prețul stabilit pentru abonamentul grupului dela n. 1.

Universitatea Populară „Nicolae Iorga” din Vălenii-de-Munte

— De supt conducerea D-lui Profesor NICOLAE IORGA —
Iniințată la 1 Iulie 1908

— Secretari: Ilie Al. Ardeleanu și Constantin R. Vasilescu —

Programul cursurilor de vară: 15 Iulie—15 August 1938

Agărbriceanu Ion: Dela Români de peste Nistru.

Alexandrescu-Dresca dr., Agregat la Universitatea din București: Medicina preventivă a paludismului.

Angelescu C. dr., Consilier Regal: Subiect rezervat.

Arghir Nicolae: Cum trebuie să trăim pentru a ajunge la purificarea trupului și a sufletului.

Bădăuță Alexandru: Două regiuni adânc românești: Maramureșul Tara Hațegului.

Baffi Mariano dr., Asistent la Universitatea din Napoli: a) Gabriel d'Annunzio poet al Patriei. b) Napoli în cântecul poezilor săi. c) Provestiri despre imperiu în poezia italiană.

Bălăcescu Atanasie, profesor: Pământul românesc în poezia lui Eminescu și a altor poezi.

Bănescu Nicolae, profesor la Universitatea din Cluj: Subiect rezervat.

Bărcăcilă Alexandru, profesor: Elemente de civilizație romană la Porțile de Fier: Băile termale Ad-Mediam și thermele Drubetei (cu proiecțiuni).

Batzaria N.: a) Problema minorităților b) Lupta împotriva neologismelor.

Berciu I., profesor: Despre un nou umanism.

Berechet Ștefan, profesor la Universitatea din Iași: a) Pravila și judecata. b) Profesorul Nicolae Iorga și Dreptul vechiu românesc.

Bogdan Ștefan dr., profesor la Universitatea din București: a) Despre structura materiei. b) Despre starea de azi a fizicii. c) Despre dezvoltarea

ce poate lua industria chimică în România, d) Despre vitamine. e) Cum ne nutrim bine și ieftin.

Brătianu I. Șerban dr., docent la Universitatea din București: Animalul autohton ca mijloc de diagnostic și tratament.

Bratu Gheorghe, profesor la Universitatea din Cluj: Ce ne spun stelele? a) Mijloacele noi de cercetare. b) Rezultatele obținute.

Brătulescu Victor, profesor: Biserici din Transilvania.

Bucur Petre, profesor: a) Străjerismul și statul nostru național. b) Mijloace de consolidarea teritoriilor și spațiilor naționale.

Bucută Emanuel: Granită noastră maritimă.

Burdun George, profesor: Arthur Schopenhauer.

Caracostea D., profesor la Universitatea din București: Curente noi în critica și istoriografia literară europeană.

Cârlogea Vasile, inspector școlar: a) Psihologia săteanului român în legătură cu spațiul și teritoriul geografic b) Satele noastre și imperatiile sociale și naționale ale prezentului.

Chelaru Traian dr.: asistent la Universitatea din București: Soafia e suflet românesc.

Cialic Eugen, avocat: a) Provincia creatoare. b) Călărașii acum 100 ani.

Coman Ion, asistent la Universitatea din București: a) Naționalism și Universalism la Homer. b) Sufletul în filosofia lui Platon. c) Originea și valoarea poeziei proto-bizantine.

(Va urma.)

Nopți plăcute in Parcul ARIANA
Timișoara 10, Str. Văcărescu 18

O lege a școalelor superioare țărănești

Se organizează cursurile complementare

O nouă orânduire începe să se afirme în viața școalei.

În primul rând, este o îndreptare a eșecurilor suferite de învățământ, din cauza politicianismului, ale cărui influențe nefaste asupra învățătorilor și școalei în general, sunt cunoscute.

O serie de măsuri luate de d. ministru Tănăsescu au și început să-și arate

efectele: transferări, detașări, înaintări după criterii de dreptate și merit, nu după considerațiuni de ordin politic.

Aceste măsuri sunt menite să întărească încrederea învățătorului în misiunea sa și să ridice nivelul învățământului primar.

mai citeau nimic, sau aproape nimic, până la stagiul militar.

O importantă reformă școlară va fi deosebi organizarea învățământului post-școlar, care trebuie să înceapă cu cursul complementar.

Se vor lega școlile superioare țărănești, câte una din fiecare județ, care să urmărească pregătirea tinerilor și tinerelor, pentru viața civică.

Acest fel de școli au fost reglementate cu mult succes în Danemarca.

PREGATIREA PENTRU ACTIVITĂȚILE PRACTICE

Paralel cu pregătirea pentru viața civică a tineretului, o altă serie de cursuri, de alt ordin, vor intensifica pregătirea către activitățile practice, — comerț, industrie, agricultură.

Aceste cursuri vor fi organizate prin camerele de comerț și agricultură; o parte din aceste cursuri vor fi pentru adulți.

Această pregătire este foarte necesară acum, când se pune chestiunea afirmării elementului național în aceste activități.

Școala primară, complementară și gimnazială obișnuită, va accentua de asemenea îndrumarea elevilor spre activitățile practice.

Se pare că era tot un efect al influențelor politicianiste de ieri, concepția multora că acei ce dobândeau diplomă școlară, aveau dreptul la o slujbă bugetară, în loc ca energiile românești mai instruite, să se îndrepte către comerț, industrie sau agricultură.

Așadar, pentru organizarea învățământului post-școlar departamentele respective vor reglementa cursurile complementare, școli țărănești pentru educația civică, cursuri speciale pentru îndrumarea spre activități practice, și pentru pregătirea elementului românesc, în vederea afirmării primatului muncii naționale.

Pentru cultura și sănătatea satelor

(Continuare din pag. 1-a)

palatul cultural, neegalat în părțile transilvănene prin dimensiunile și distribuțiile prevăzute minului pentru satisfacerea nevoilor de sănătate și cultură din Reghin.

A doua inițiativă o avem în județul Sibiu și se datorește tot unui distins medic: dr. Iosif Stolchița Inspector general sanitar. D-sa a pus totul în mișcare pentru ca locuitorii comunei Gârbova să consimtă la jertfele reclamate de înălțarea unei „Case de cultură și de sănătate”, — ceoace s'a și realizat în decursul a trei ani, de la 1936 încoace.

Din ce constă Casa Poporului din Gârbova-Sibiu? Din două camere spațioase pentru dispensar medical, din două săli pentru baie populară (întruna putine, iar în'alta dușuri), dintr'o sală mare care va servi drept cămin pentru copii, o sală de lectură și bibliotecă, o sală de proiecții deosebite pentru conferințe, teatru, adunări și o cameră pentru sora de ocrotire.

În ambele cazuri s'a pus multă grije pentru a se da satului instituțiunea cea mai potrivită. Dacă am analiza în mod amănunțit anume ce nevoi trebuiesc împlinite de îndată, apoi, plecăm chiar de la cele după realizări pomenite, ajungem la concluziunea, că instituțiunea unică a satului românesc trebuie să cuprindă următoarele cinci hiperative: cămin, cantină, internat, baie populară, dispensar medical, sală de conferințe, teatru, cinema, muzeu și bibliotecă.

Totul se cere coordonat, pentru ca cele cinci resorturi de ordin public, cari ating atât sănătatea, cât și economia și cultura satului, să fie împlinite. Chiar toate casele culturale, cazinele, căminele, casele populare trebuie să se transforme și adapteze la fel.

Un plan trebuie elaborat în grabă în această privință. Indiferent de numele ce trebuie dat instituțiunii acesteia care trebuie să fie în fiecare sat românesc.

E necesar chiar să se legitimeze o atare instituțiune.

Mulți oameni de ban și de inimă au vrea să-și lege numele de o faptă mare în satul lor de naștere ori de adopțiune; iată modelul: casa populară, care ne trebuie fără zăbavă.

Serbări de sfârșit de an școlar la Arad

La școala normală, liceul comercial de băieți și școala primară No. 2

ARAD, 30. — La școala normală de băieți serbarea de încheiere a unui an de muncă a fost începută printr'un serviciu divin, oficiat de părintele Florea Codreanu, apoi au urmat coruri recitări, etc.

Programul serbării fiind epuizat, a urmat cuvântarea dlui dr. Caius Lepa, directorul școlii, care a făcut o dare de seamă asupra activității și a evenimentelor mai însemnate din timpul anului școlar.

D. prof. Victor Târcovnicu, directorul școalei de aplicație, a făcut un raport asupra activității dezvoltate acolo. Serbarea a fost încheiată prin distribuția premiilor, atribuite elevilor dela școala de aplicație: cl. I: Sorana Ionescu, Doina Buculescu, Gabriela Zamfirescu, Cl. II: Inocențiu Ipsilante, Doina Colbaba, Livia Fonargi, Doina Popa. Cl. III: Romulus Cărpinișan, Ovidiu Vuia, Marieta Ene, Sorin Lepa, Stefan Maier, Constantin Stoicescu. Cl. IV.: Ionel Vlad, Hellade Stefanica, Aurel Drăgan, Olimpia Tirla.

LA LICEUL COMERCIAL DE BĂIEȚI

Serbarea de încheierea anului școlar la liceul comercial de băieți a început prin serviciul divin oficiat de părintele Nicolae Cimpoș, după care a vorbit d. prof. Vasile Suciu, directorul școlii. D-sa a făcut o dare de seamă asupra evenimentelor din timpul anului, apoi a arătat că au fost înscriși 272 elevi, dintre cari 253 s'au prezentat la examene. 149 elevi au fost promovați, 76 au fost îndrumați la examen de corigență și 28 la repetarea clasei.

După cuvântarea dlui director Vasile Suciu, s'a procedat la distribuția premiilor, după cum urmează: cl. I-A: Ioan Unger și Gheorghe Ghinga. Cl. II-B: Gheorghe Drăcin, Paul Hecker, Ioan Jivan. Cl. II: Petru Nulca. Cl. VI.: Pavel Pinteș, Geza Kalman, Gheorghe Bebestyén, Cl. VII: Efrém Ponta și Bela Rakow. Premiile Instituite de asociația funcționarilor bancari au fost obținute de elevii Nicolaus Braun și Dimitrie Popovici. Premiile oferite de asoc. contabililor arădani, au fost atribuite elevilor Zoltán Leszay și Geza Kalman.

P. S. Sa Episcopul dr. Andrei Magieru, a oferit pe seama elevilor merituosi la religie diferite premii constând din cărți religioase și icoane.

LA LICEUL INDUSTRIAL

Încheierea anului la liceul Industrial de băieți s'a făcut în cadrul unei serbări străjeresti și cu o asistență numeroasă, formată din părinți și prieteni ai acestei școli. Serviciul religios a fost oficiat de părintele Cușneșov, fiind urmat de cuvântarea dlui Ing. Romulus Cărpinișan, directorul școalei. Programul

a continuat cu diferite coruri și recitări, iar după sfârșitul serbării, asistența a vizitat interesanta și instructiva expoziție deschisă într'una din sălile atelierelor acestei școli. Sunt expuse diferite mașinării, planșe, mobilă, obiecte casnice, etc., toate lucrate de către elevi în orele de atelier prevăzute de programul analitic al școalelor practice. Expoziția va rămâne deschisă mai multe zile.

LA ȘCOALA PRIMARĂ Nr. 2

Deodată cu serbarea de finea anului școlar la școala primară Nr. 2 s'a făcut și ceremonia coborării pavilionului străjeresc. Serviciul divin a fost oficiat de părintele prof. dr. Gheorghe Popovici.

Elevetele au cântat și recitat mai multe poezii, sub conducerea învățătoarelor Cecilia Bora, Didina Gădea și Cecilia Ionescu. La sfârșitul serbării, următoarelor eleve li s'au distribuit premii:

Cl. I: Romola Coțoiu, Zenobia Barnea. Cl. II: Livia Bejan, Gheorghina Tripa și Eva Hoffmann. Cl. III: Lucia Tănăsioiu, Hortensia Bico, Elena Petria, Simina Popescu, Iolanda Constantinescu Maria Tăranu. Cl. IV: Geta Lupșa, Viorica Ignișoa, Adriana Popa, Vera Singer, Terezia Steiner, Tuți Gartenberg, Vera Antal și Viorica Efrimescu.

Tribunalul Arad a judecat un în eresant proces de fals în acte publice

Arad, 30. — Tribunalul local în plenul dlui dr. Costa și dr. Hu-

țiu, a desbătut procesul pornit împotriva fostului agent fiscal Stefan Ineuan. Acesta, în anul trecut, fiind prins că a încasat suma de 1000 lei, eliberând o chitanță numai de 100 lei, a fost dat afară din serviciu și reclamat parchetului. La timpul său, a fost condamnat pentru acest lucru la un an închisoare.

Dar Stefan Ineuan nu s'a mulțumit cu atât, ci după ce a fost condamnat și-a confecționat un act, în care administrația financiară, prin semnăturile dlui dr. Ovidiu Avramescu și Gheorghe Popa, conținea că s'a comis o greșală din partea comisiei de disciplină când l-a găsit vinovat și că el este un funcționar cinstit. Acest act a fost prevăzut și cu o stampilă. Examinându-se de aproape acest act, s'a constatat că atât semnăturile cât și stampila sunt false. Ca urmare, Stefan Ineuan a fost trimis din nou în fața tribunalului, care după ce a audiat mai mulți martori l-a condamnat la doi ani închisoare și 2000 lei amendă. Condamnarea s'a făcut în lipsa acuzatului, care nu a găsit de cuviință să se prezinte la desbatere.

Timișoreni!

Cu Lei

350

lunar

Oricine poate avea un telefon în locuința sa

Nici o altă taxă nu se percepe

Inceperea muncii de folos obștesc la Timișoara

Subinspectoratul pregătește premilitare a municipiului Timișoara, prin harnic său comandant, dl maior Ilie Brădăceanu, anunță pe toți tinerii premilitari din localitate, cari urmează pregătirea premilitară la alte subcentre decât cel universitar și cel școlar și cari au dreptul la termen redus, recrutând în această calitate, să se prezinte la Subinspectoratul P. P. al municipiului Timișoara, în Piața Libertății Nr. 6 pen-

tru a fi repartizați la munca de folos obștesc.

Fiecare tânăr premilitar, va aduce cu sine o cerere, arătând seria în care dorește a face munca de folos obștesc, cunoscând că seria I-a începe la 10 Iulie și continuă până la 30 Iulie a. c., iar seria II-a începe la 3 August și continuă până la 25 August a. c.

Tinerii interesați se pot prezenta în fiecare zi de lucru, între orele 11—12 până la data de 3 Iulie 1938 inclusiv.

Adunarea generală a asociației „Amicii rozelor” din Timișoara

Conform statutelor, se aduce la cunoștința celor interesați că adunarea generală a Asociației „Amicii Rozelor” din Timișoara, este convocată pentru ziua de 17 Iulie a. c. la orele 10 dimineața, în localul Societății pentru protecția animalelor din Timișoara, Cetașe, strada Baronul Vest.

În caz că membrii nu se vor aduna în numărul legal prevăzut de statutele în vigoare, proxima adunare gene-

rală va avea loc — irevocabil — în ziua de 31 Iulie 1938, la aceeași oră și în același local, indiferent de numărul membrilor prezenți.

Ordinea de zi este următoarea:

Deschiderea adunării generale. Darea de seamă a activității anului 1937. Citirea bilanțului din 1937. Votarea proiectului de buget pe anul 1938. Complicarea membrilor prezenți. Diverse propuneri.

Campania contra pestei porcine și rugetului în municipiul Arad

D. medic veterinar primar inspector al municipiului Arad, dr. Marin Brâncoveanu, dimpreună cu d. dr. Ioan Armbrüster, medic veterinar comunal, au executat la cererea crescătorilor de animale la un număr de 2000 porci vaccinații preventive antipestoase în 423 curți, și au vaccinat în contra rugetului un număr de 1000 porci în 251 curți obținând rezultatul dorit și atât de rar la Municipiul Arad că, în prezent nu se mai află nici o curte infectată de boala mai sus amintite.

Se speră că până la sfârșitul lunii

Iulie a. c., să se vaccineze antipestos și antirugetic, nu număr de peste 3000 porci.

Se atrage atențiunea crescătorilor de porci în special acelor dela sălașe, să anunțe cât de curând serviciului sanitar veterinar al Municipiului Arad, porcii ce doresc a vaccina, spre a se evita reapariția boalelor contagioase la porci și pierderea lor, contribuind în acest fel la menținerea succesului obținut până acum de medicul veterinar al Municipiului Arad.

Lucrările conferinței Uniunii internaționale a orașelor

BUCUREȘTI, 30. — În sala de festivități a municipiului s'a deschis așteptând conferința birourilor Institutului Internațional de Științe Administrative și a Uniunii Internaționale a Orașelor. Aceste două instituții — cari conlucrează în strânsă legătură — își au sediul la Bruxelles.

D. ministru Armand Călinescu, în cuvântarea rostită și-a exprimat deosebita plăcere de a saluta pe iluștrii oaspeți și a le ura bun sos în numele guvernului. D-se arată apoi că România și-a căpătat o nouă așezare și o nouă

Constituție astfel că în curând se vor vedea roadele fericite.

Au răspuns apoi d-nii Montagu Harris, președintele Uniunii orașelor, mulțumind în numele biroului internațional pe care-l reprezintă, d. dr. Leimgruber, vicecancelarul federației elvețiene și la urmă d. C. N. Kryzyde.

Azi dimineața a continuat ședința biroului permanent. La orele 12 oaspeții străini au vizitat orașul, apoi au plecat la Snagov, unde primăria Capitalei le-a oferit un dejun-câmpenesc.

Perla vinurilor românești

Grasă de Cotnari originală

se găsește numai la Timișoara la **Restaurantul Gării** concesionar **Manole Ciupală**. La fel: Delicioasele vinuri de **Odobești** și **Valea Călugărească**. Bucătărie românească aleasă. Grătar special.

Cu autorizația autorităților am scos secția mașinelor agricole în vânzare totală ieftină

FRANCISC MAGYARI

Arad, Strada V. Goldiș 5

Mare magazin de articole tehnice, instalații de lăptării, apicultură etc.

Frumoasa serbare de fine de artă a școlii primare de stat din Sân Mihaiul Român

În după amiaza zilei de 29 Iunie a. c. (Sfinții Petre și Pavel), cu un fast deosebit a avut soc pe stadionul străjeresc, în preajma admirabilei troițe înălțate cu un an în urmă, frumoasa serbare de fine de artă a școlii primare de stat din comuna Sân Mihaiul Român, județul Timiș-Torontal, care e pusă sub direcțiunea dlui Gheorghe Săvoaia, subrevizor de control, la care a participat toată intelectualitatea comunitii și un mare număr de invitați.

DESFĂȘURAREA PROGRAMULUI

După intonarea Imnului Regal, și rostirea devisei străjerilor, s'au cântat câteva coruri bine executate și s'au recitat versuri cu caracter moral și patriotic.

S'au distribuit apoi premiile după cum urmează:

Jurma Aurel, Tomărgia Silvia și Dola Mihaiu, chasa VII-a, Sans Aurel, clasa VI-a, Constantin Eugen, cl. V-a, Aliat Traian, cl. IV-a, Gătu Virgil, cl. III-a, Eugen Săvoaia, cl. II-a și Rotaru Augustin din cl. I-a.

După aceasta a luat cuvântul d. subrevizor Gheorghe Săvoaia, care a felicitat pe membrii corpului didactic, doele Elisabeta Săvoaia, și Ioana Georgescu și dnii Ștefan Georgescu și Ioan Răsădeanu, pentru activitatea desfășurată și munca depusă, a mulțumit asistenței pentru participare și a

indemnat copiii să fie tot mai adăvătrunși de înțelesul sublim al devizei străjeresti: Credință și muncă pentru Ţară Rege.

VIZITAREA EXPOZIȚIEI

După serbare, întreaga asistență mers la școală, vizitând bogata expoziție, în care se relevă gustul ales netăgăduita pricepere a dnei Elisabeta Săvoaia.

Mult admirată a fost o minunată stemă străjerescă făcută din iarbă și semințe de flori.

În industria casnică, elevele dnei Săvoaia și Georgescu au expus splendide cusături cu motive naționale, băieții sculptură artistică în lemn, deseneuri de toată frumusețea, executate după indicațiile dlui învățator Georgescu.

Expoziția este completată cu obiecte de lucru manual, dela tăieturile de hârtie și până la cele mai complicate prelucrări de lut și lemn.

O bună impresie a făcut o garnitură de costume naționale deasupra corului străjia deviza străjerescă, ornată din frunze verzi lipite pe perete.

O serbare la fel de frumoasă, a avut loc în aceeași zi la școala primară de stat din comuna Săcălaz, condusă de d. subrevizor de control Vasile Vasiliu.

INTÂMPLĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Furt. Necunoscuți s'au introdus în locuința dlui Ion Genț din strada Albinelor Nr. 10 furându-i un oușit, o pereche de foarfeci și mai multe alimente.

Violare de domiciliu. D. Iancu Nicolae din strada Petru Rareș Nr. 3 a reclamat poliției pe cărciumarul I. Bențin pentru violare de domiciliu și lovituri.

Servitoare hoată. Dna Maria Kerček a reclamat poliției pe servitoarea sa Subi Marchis pentru furtul mai multor obiecte în valoare totală de 2500 lei.

Accident. Minorul Magheți Ioan din strada Telegrafului Nr. 43 a căzut dintr-un pom, pe Aleea Sofia Imbroane, fracturându-și coloana vertebrală.

„Salvarea” l-a transportat la sanatoriul de copii.

Impuns cu cuțitul. Vagabondul Ștefan Török, din motive ce urmează a se stabili de ancheta în curs, a impuns în spațiul cuțitul pe Coloman Matei, din colonia Kunst, în timp ce victima se afla în Piața Traian.

„Salvarea” l-a transportat la sanatoriul „Bega” unde se află internat în stare disperată.

Agresorul a fost arestat.

ARAD

Încă un inecat. — Postul de jandarmi din comuna Vârșand, a anunțat că tinărul Ioan Hotăran, în vârstă de 16 ani, mergând cu mai mulți prieteni să facă baie în Crișul alb, a fost apucat de un șgărciu și nemaiputând înnota, s'a înecat.

Victimele căldurii. — Parchetul a fost avizat de postul de jandarmi din comuna Dieci, că fetița Elena Marol, de 8 ani, pe când făcea baie în apele Crișului, s'a înecat. Cu toate cercetările făcute, până acum nu s'a găsit cadavrul.

— În hotărâul comunei Bărzava, apa Muresului a aruncat la mal cadavrul lui T. Lemle, de 15 ani, din comuna Boteiu, jud. Hunedoara, care s'a înecat pe când făcea baie. Au fost avizați

și părinții nefericitului copil și în același timp s'a acordat și autorizația de înmormântare.

Judiciare. — Ilie Pădurean din obștea Curtici și Petru Moțiu și soția din aceeași comună au fost trimiși în judecata tribunalului, primul pentru furt și ceilalți doi pentru tănuir. Ilie Pădurean a furat de prin comuna diferite haine pe cari le-a vândut la Petru Moțiu și soției sale. Tribunalul după ce a desbătut procesul, a condamnat pe Ilie Pădurean la un an închisoare și 2000 lei amendă iar pe soția Moțiu, la câte 8 luni închisoare și câte 2000 lei amendă.

Pavel Ciul, din comuna Măneravi, a furat suma de 1929 lei dela consătețul său Gavril Gara. Acuzatul, înaintea de desbaterea procesului a reținut păgubășul suma furată. Tribunalul l-a condamnat la un an închisoare și 2000 lei amendă, dar a suspendat executarea pedepsei pe timp de 3 ani.

Accident de cale ferată. Rozalia Bădin din comuna Oțșor, a fost lovită, în proprietatea gării Vața de Jos, de locomotiva unei garnituri de marfă. În urma loviturii, femeia a fost aruncată în șanțul de pe lângă traseu, fiind rănită în mod grav. După transportarea în spitalul din Baia de Criș, Din cercetările făcute, s'a stabilit că numita este surdă, astfel că nu a auzit semnalele date de mecanicul locomotivei.

A voit să-și fure mătușa. Ieri seară mai mulți locuitori din comuna Lăvada au observat că în locuința femeii Clara Cioche a pătruns un necunoscut. Vecinii, alarmați, s'au îndreptat spre locuința femeii, dar necunoscutul i-a observat, a sărit printr-o fereastră și a luat-o la fugă. A fost urmărit și până la urmă prins și dus la postul de jandarmi, unde s'a constatat că este nepotul femeii cărei locuința a jefuit-o. În urma percheziției făcute de jandarmi asupra lui s'a găsit suma de 13.500 lei și câteva chei false. După încheierea primelor cercetări, nepotul spărgător a fost înaintat parchetului.